

Gelbėjime badaujančią
Lietuvą!
Dėkime aukas Tautos
Fondam!

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 21 D. 1917 M.
Entered as Second Class Matter March 21, 1916, at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879.

METAI VOL. II. No. 300

VOKIETIJOS TAIKOS SĄLYGOS

PETROGRADE PASKELBTA KARĖS STOVIS

Ukrainai eina prieš bolševikus

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

SAKOMA, VOKIETIJA PASIŪLYSIANTI TAIKĄ.

Tam tikslui sušaukiamas
posėdin parlamento
komitetas.

Washington, gr. 21. — Vokietija yra sumanusi šiomis Kaledomis veržties prie taikos. Šiandie sušaukiamas vyriausias parlamento (Reichstago) komitetas posėdin. Sušaukiamas ne tik su Rusija taikos tikslais, bet kad pasiūlyti taiką ir išlygas visiems tautoms.

Iš neutralių diplomatinių versnių čia gauta žinios apie Vokietijos taikos sąlygas. Tos sąlygos busia patatytos sekančios:

Alzas-Lorraine gyventojams palikti nubalsuoti, kur jie nori prigulėti.

Anglija užmokės Vokietijai už šitos kolonijas Afrikoje. Tuos pinigus Vokietija panaudos atstatydimui Belgijos ir šiaurinės Prancuzijos.

Rusijos provincijos, rubežiuojančios su Baltijos jūromis, Juodosiomis jūromis ir Prūsija bus neprigulmingos po Vokietijos globa.

Lenkija gaus neprigulmę ir paliks Austrijos globoje.

Išginklavimas, jurių liuovsė ir prekyba paliekama taikos konferencijai.

Rumunija, Serbija ir Černogorija atgauna savo senuosius rubežius; Serbijai duodama teisė išeiti į jures. Turkija palieka taip, kaip buvus pirm karės.

Washingtonė spėjama, kad Vokietijos diplomatai, pradėdami taikos derybas su Rusija, dės visas pastangas, kad taiką patrauktų ir tautininkus, statant žymius nusileidimus savo sąlygose.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

KAZOKAI PAĖMĖ ČELIABINSKĄ.

Petrogradas, gr. 21. — Orenburgo kazokai, kurie priešinosi bolševikams, paėmė miestą Čeliabinską, Transiberijos geležinkelio susijungimą, anot žinių gautų laikraščio "Dien."

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

PETROGRADE DIDELI SUMIŠIMAI.

Bolševikai paskelbė
karės stovį.

Petrogradas, gr. 21. — Darbininkų ir kareivių sovietų pildomasis komitetas Petrograde paskelbė karės stovį. Tai įvyko pakilus mieste riaušėms. Žmonių minios pradėjo plėsti krautuves ir vynu sandelius. Tai ir privedė prie karės stovio paskelbimo.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

MUSIAI ODESOS GATVĖSE.

Ukrainai pavartoja kulka-
svaidžius prieš bolševikus.

Odessa, gr. 21. — Užvakar čionai gatvėse sekė dideli mušiai bolševikų su ukrainų kariuomene.

Ukrainai savo stovyklą buvo įsitaisę operos buste. Prieš tą bustą puolėsi bolševikai. Jie ėmė šaudyti šautuvais. Ukrainai su savimi turėjo kulkasvaidžius. Šituos paleido darban prieš bolševikus.

Bolševikų karės ofisas paskelbė, kad stipri bolševikų kariuomenė eina ant Kijevo.

Sukilusieji prieš bolševikus kazokai užpuolė Astrakanį.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

VOKIETIJA PRIEŠINGA APSISPRENDIMUI.

Bet sutinka su "be aneksijų ir atlyginimo" formula.

Petrogradas, gr. 21. — "The Evening Post" rašo, kad Vokietija savo generalės taikos sąlygose, kurias mano pasiūlyti tautininkams, pažymi, jogei jina sutinkanti taikinties sulyg principo "be aneksijų ir karės atlyginimo," bet nesutinkanti su siulomuoju tautų "apsisprendimu." Sako, kad pastarasis sumanymas esąs neapraktiškas.

Vokietijos vyriausybė apie tai oficialiai pranešė bolševikų vyriausybei.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

UKRAINAI NEPILDO BOLŠEVIKŲ REIKALAVIMŲ.

Petrogradas, gr. 21. — Ukrainų rada uždraudė bolševikams su jų kariuomene ineiti Ukrainon. Kadangi bolševikams labai norisi prieš kazokų atamaną gen. Kaledines pasiūsti daugiau savo kariuomenės ir kazokus numalšinti, gi to negalima atlikti neperėjus per Ukrainos teritoriją, tai bolševikai ukrainams pasiuntė ultimatumą. Pasakė jiems, kad jie, jei nenori bolševikų kariuomenės praleisti, tai turi pilnai bolševikams pasiduoti.

Ukrainų rada tečiau atsakė klausyti bolševikų.

Bolševikų laikraščiai daug rašo apie tautininkų atstovų misiją Ukrainoje. Sako, kad tautininkai ten kalbiną generolą Kaledines pakelti mirtiną kovą prieš bolševikus.

Ukrainų su bolševikais nesutikimai pakilo nuo to laiko, kuomet pastarieji pagrobė Rusijos valdžią. Dabar bolševikai nusimašo, kad ukrainai eina įvian su rusų kadetais prieš juos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

TRAUKS TEISMAN AMBASADORIUS.

Kas kaltas už Skalono
nusizudymą.

Petrogradas, gr. 31. — Bolševikų ministeris Trockis paskelbė parėdymą, sulyg kurio traukiami tieson Rusijos ambasadorius Londone Nabukov ir Rusijos ambasadorius Japonijoje Krupienskis. Abudu privalo stoti bolševikų teisman, kaip kaltininkai už platinimą netikrų žinių apie ginklų sudėjamą. Jei jie nestos teisman, tuomet Trockis sukonfiskuos jų turtus.

Tasai pat Trockis vienam susirinkime kalbėdamas gen. Skalono nusizudymą Brest-Litovske suvertė ant tautininkų, kurie vertė tą generolą butinai suardyti rusų vokiečiais derybas. Tautininkus apkaltino ir už gen. Duchonino mirtį. Kaip žinoma, pastarąjį nužudė patis bolševikai.

Paryžius, gr. 21. — Rusų oficeriai pereina tautininkų pusėn kariauti prieš Vokietiją.

Geneva, gr. 21. — Iš Austrijos badaujančiai vaikams siunčiami į Šveicariją. Aną dieną į pasienį atgabenta 576 išbadėję vaikai.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

KAREIVIAI RENKASI SAU OFICIERIUS.

Norima sumažinti oficeriams algas.

Petrogradas, gr. 21. — Bolševikų vyriausybės parėdymas, kad kiekviena rusų kariuomenės dalis arba skyrius rinktusi sau oficerius, dabar jau mėginamas praveisti pirmiausia Maskvoj. Tuo tikslu Maskvos karės apskrėčio komendantas išleido paliepimą, įsakdamas pasirinkti sau viršininkus.

Daugeliui atskirų kareivių skyrių šandie vadovauja paprasti kareiviai, kuriuos kareiviai yra nusiskyrę. Bet dabar kareiviai nusprendė, kad savo skyriuose palikti kuomažiausia tikrų oficerių. Šiitiems liepiama pasitraukti iš užimamų vietų. Sakoma, kad kaip brigadų generolų, taip pufkininkų vietas užims paprastieji kareiviai.

Be kitko bolševikų vyriausybė (tai kareivių ir darbininkų sovietai) leido kareiviams sulyg savo nuožiuos ir algas skirti savo oficeriams.

Taigi dabar kareivių tarpe vedama plati agitacija, kad oficeriams neduoti daugiau algos, bet tiek, kiek mokama paprastiesiems kareiviams.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

KALEDINES SIULO TAIKĄ.

Londonas, gr. 21. — Kazokų vadas, gen. Kaledines, bolševikų vyriausybei pasiūlė taiką su sąlyga, kad Dono teritorija pasiskelbia neprigulminga, ir kad bolševikai tenai nesimaišysia.

Tiflise sutverta komisijonierų vyriausybė del Kaukazo. Komisijonierų prezidentas nuskirtas Gegečkori iš Kutaiso, buvęs socialistas vadovas Rusijos dumoje.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

KERENSKIS EINA PRIEŠ MASKVĄ.

Londonas, gr. 21. — Depeša iš Haparanda, Švedijoje, į "Exchange Telegraph Co." sako, kad Krenskis su armija maršuoja ant Maskvos, gi didkunigaikštis Nikolai Nikolajevič gamina didelę rojalistų armiją Kaukaze.

Sidney, gr. 21. — Australijos gyventojai didžiuliu balsu pasipriešino priverstinam kareiviavimui.

UŽPULDINEJA BANKUS.

Gary, Ind., gr. 20. — Vakar dieną keturi automobiliai plėšikai užpuolė saluinininką Binzen, kurs ėjo iš banko ir nešėsi apie 20,000 dol. Saluinininkui draugavo nigeris tarnas.

Plėšikai išpasalų gelžgaliu apsvaigino saluinininką ir paėmė pinigus. Nigerns šoko gelbėti savo "bossą." Bet ant vietos buvo nušautas.

Plėšikai su pinigais susėdo automobiliu ir nudamė ant Chicagos.

Gary policija apie plėšikus pranešė į Chicago ir į visus aplinkinius miestelius.

Ikišiol suimta penki intarimieji. Daugiau nieko nežinoma.

Chicagos policija tvirtina, kad tie plėšikai tai bus čekagiščiai, katriems ant vietos pritruko darbo, tatau persikraustė į pašalinius miestelius.

Užpereitą naktį plėšikai iškraustė miestelio Summit, Ill., banką. Bankan naktį įsilaužė. Paėmė apie 30,000 dolerių.

Tiesiog baisus daiktas, kas čia veikiasi.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

REICHSTAGO KOMITE- TAS SUSIRINKO.

Londonas, gr. 21. — Iš Berlyno gauta žinia, kad rusų-vokiečių taikos deryboms pridudama gana daug svarbos. Sakoma, kad tenai busias tuo tikslu sušauktas vyriausias reichstago komitetas, su kuriuo vyriausybė nori pasidalinti žiniomis iš taikos derybų posėdžių ir pasitarti svarbesniuose reikaluose.

Ginklų sudėjimas rusams bolševikams pasirodė labai reikalingas daiktas. Dabar bolševikai žymią dalį kariuomenės atšaukia iš karės frontų ir ją siunčia į pietų išsiskyrė. Gaila, kad tas Kaledines kazokus, kurie ten visur inveikia bolševikus.

Čionai negauta jokių patvirtinančių žinių kad buvęs ministerių pirmininkas Krenskis su kariuomene maršuoja ant Petrogrado.

Savo keliu bolševikai imasi labai aštrių priemonių prieš savo priešininkus. Sakoma, jie maną sugrąžinti mirties bausmę.

Depeša iš Tammerfors, Suomijoje, praneša, jogei rusų kariuomenė jau pilnai pasirengusi apleisti Suomiją. Jai ir kelionė jau pagaminta.

Iš Lietuvių pabėgėlių gyvenimo Rusijoje.

Karališevičiai (Minsko gub.). — Užsukęs 23 liepos į Karališevičius pasijutau, ištikro, kaip Lietuvoje.

Gražus laukai, pievos... Vasarą rugiai kelsta, žaliuoja... Sodnuose medžių šakos apkėrė vaisiai linguoja... Ant kalmelio sena, medinė bažnytelė. Kur nepriklausai, girdi lietuviškai šnekant. Širdis kupina laimės!... Jautiesi, lyg kad pasibaigė baisioji skerdynė, nelaimingoji karė ir jau gryžai ar gryžti į brangiąją Tėvynę. Pilnas džiaugsmo ir užganėdinimo užėjau į bažnyčią.

Čia girdžiu gražiai lietuviškai giedant šventas bažnytines giesmes. Tai burelis moksleivių nepasitingėjo atvykti 20 verstų iš Minsko ir paguosti, sužadinti savo brolius taip gražiomis, gražiai išpildamomis giesmėmis.

Buvo matyt, kaip nevieno senelio-baltgalvio drebėjo lupos ir nevienos moterėlės riedėjo ašaros, girdžiant tuos stebuklingus tonus!

Po mišų ir po pamokinančio pamokslu kun. Borisevičiaus, čia šiendien tik atvykusio iš Minsko, visa minia lietuvių nuėjo pamiškėn, kame ir padarė susirinkimą. Daug kalbėjosi, ginčijosi apie Rusijos lietuvių Seimo darbus, apie maisto pagaminimą ir t.t. Vieno moksleivio kalba tai metėsi tiesiog į akis ir išrodė už visas keistesnė. Jis (seminaristas X.) rėkė, šaukė, prašė netikėti niekam, arba jau jei tikėti kas ką kalba, tai reik užgirsti nuo "vienų" ir "kitų," tuomet, girdi, imti viduri.

Siulyt liaudžiai, kad kvieštų "socialistą" del papasakojimų apie Seimo nutarimus ar jo taktiką, koks reikalas? Juk ir čia atsilankiusieji teisingai papasakojo, ką Seimas nutarė ir kaip išsiskyrė. Gaila, kad tas pats seminaristukas nepaėmė laikraščio ir rankas ir nepaskaitė, kad Seimas užsibaigė birželio 3 d., ir kad socialistai su Santara dar Seimui nepasibaigus pasisakė: "Iš Seimo išeiname, jame nebedalyvausime." Tuomet nepasakytų "nežinau," kaip ten buvo reik iš visų pusių išgirsti." Juk girdėjome kelius žodžius "iš kitos pusės" ką pasakojo vienas kareivis socialistas apie Seimą: "Seime dešinio pusėje sėdėjo kunigai ir dvarponiai, o kairėje pusėje darbininkai ir kareiviai." Tai gal daugiau reik kvie-

sti, kad dar panašių dalykų liaudžiai pasakotų?

Po ilgų ginčų nubalsavo daugumoje prieš 2 rašyti protestą prieš socialistinių partijų taktiką Seime ir jam pasibaigus, Toliau buvo kalbama apie maisto pagaminimą, apie krautuvės atidarymą ir nusviro prie to, kad pabėgėlių Taryba buk blogai veikianti ir kaip pasirodė, tai tą Tarybą rinko nežinia kas, nes užklausus vienam moksleiviui "keli yra čia, kurie rinko tą Tarybą," atsiliepė, pakėlė rankas tik trys. Tarėsi ilgai kaslink to ir galutinai nutarė naują rinkti Tarybą pabėgėlių.

Po susirinkimo jaunimas žaidė lietuviškus žaidimus. Čia atvykusieji moksleiviai pasakė kelias eiles, monologą ir prakalbas. Saulelei leidžiantis visi skirstėsi į namus. Ėjo per pievas didelais buriais dainuodami brangias Tėvynės dainas! Ir vėl perskeli į brangiąją Tėvynę! Vėl jautiesi esąs Lietuvoje!

Gražus, malonus čia kampanis! Meilūs veidai tautiečių liudija, kad dar nesiautė čionai šmėkla socializmo. Dar nebuvo čia apastalai, kurie sugebi iškelti tarp liaudies nesutikimus, bargnius, bedievystę ir t.t. Vel-tui dr. seminaristas siūlo liaudžiai laukti arba kvieisti socialistą, kad "iš kairės" aiškintų arba juos kvaišintų. Ar gi nemalonu matyt tokią didelę minią piliečių, tikinčių ir mylinčių brangiąją Tėvynę?!... Kam diegti jiems internacionalizma, Markso mokslą ir kitų? Tai utopija!

Jeigu ne porą minėtųjų "luptų" inteligentukų, jeigu ne vietinis klebonas lietuvis, kurs yra visai sulenkėjęs, kad bažnyčioj, nei pas jį klebonioj nėra nei pėdo Karališevičių lietuvių užkampis but pavyzdingas. Malonu prisiminti, kad didelis burys piliečių yra ty-ras, nesukvaišintas ir gyvena tokjame kampelyje, kur primena ant kiekvieno žingsnio Lietuvą Močiutę. Sveikinu Karališevičius lietuvių ir linkėju išverti tą tyrumą iki tol, kol važiuosime į brangiąją Tėvynę, kuri su dideliu užganėdinimu priims Jus po savo pastogę! "R. G."

Londonas, gr. 21. — Pasibaigusių gr. 18 d. savaitę Britanija karės lauke prarado 17,976 kareivius užmuštais ir sužeistais.

"DRAUGAS"

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRASTIS
Eina kadenciją išskyrus nedidelius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$5.00
Pusmetui \$3.00
Perkant atskiras numerus po 2c.
Prenumeratą mokėti galima. Iki
kas skaitosi nuo užrašymo dienos,
ne nuo Naujų Metų. Norint permai-
nyti adresą visada reikia prisiųsti ir
naują adresą. Pinigai gausiausia sių-
sti šperkant krasoje ar ekspresu
"Money Order" arba įdėdant pinigų
į registruotą laiškę.

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published daily except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.
1800 W. 46th Street, Chicago, Illinois
Phone: McKinley 6114, Establ. 1908
TERMS OF SUBSCRIPTION:
One year \$5.00
Six months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00
At News Stands 2c. a Copy. Advertis-
ing rates on application.

"Draugas" Publishing Co.

1800 W. 46th St. Tel. McKinley 6114 Chicago, Ill.

REDAKCIJOS PASTABOS.

BAUGINANTIEJI FAKTAI.

Atkreipiame atydą savo skaitytojų į korespondenci-
ją iš Grand Rapids, tilpu-
siame "Draugo" nume-
ryje. Iš jos mes sužino-
me, kad ir Grand Rapids didžiū-
nės ir grynai lietuviškos pa-
rapijos klebonus paskirtas
kunigas vokietys Šmitas, be
abejo nemokas lietuviškai,
ir kad vienu iš pirmųjų jo
žingsnių buvo užvedimas
lietuvių bažnyčioje anglų
kalboje misijū. Mes ne-
esame dar girdėję čia pana-
šių atsitikimų ir pažymime
jį kaip pirmą apsišaukimą
didelio pavojaus, grasi-
nantis nutautinimu šioje ša-
lyje.

Ligšiol mes džiaugėmės,
jog mūsų bažnyčios buvo
mūsų ne tik doros ir taisy-
klingos, bet ir tautybės apgy-
nėjomis ir gaivintojomis.
Dabar bene prasideda jau
ta pati istorija, kaip buvo
ilgą laiką Lietuvoje, kur
lenkų dvasiškija, netekusi
Kristaus dvasios, per baž-
nyčias varė ištautinimo dar-
bą. Ką veikė kunigai en-
dekai Lietuvoje, tą dabar
galės pradėti veikti kuni-
gai amerikoniai su mūsų
tauta čia Amerikoje.

Kristaus dvasios nemato-
me ir čia pas kun. Šmitą ap-
siėmusį klebonauti lietu-
viams, kaip nematėme jos
pas lenkintojus kunigus.
Koksai gi jį gali būti ga-
nytojas, mokytojas, tėvas,
jeigu jisai nesupras savo
ganomųjų, savo mokinių ir
savo vaikų kalbos. Tai bus
mutus pastor — nebylis ga-
nytojas, kurio nesupras
žmonės. Jisai negali rem-
ties vien vaikais, kurie ang-
lų kalbą supras. Kur gi ji-
sai dės visus suaugusius,
kurie nesupras tos kalbos
ant tiek, kad galėtų joje pa-
tenkinti savo dvasios reika-
lus. Ar jisai juos visus ra-
mia širdžia ir pragara va-
rys?

Bet skaudžiausia yra tai,
kad mūsų gerb. korespon-
dentas, prakilnus ir doras
lietuvis, tuos faktus mums
pranešdamas, ne tik nepa-
rodo jokio nusiminimo, bet
priešingai, džiaugsmą išrei-
škia dėl įvykusių atmainų.
Girdi, esanti viltis, kad da-
bar viskas geriau eis.

Mums primena tai aną
baisų palyginimą, kad skės-
tantis ir britvos griebiasi.

Galime įsivaizdinti, kaip
buvo ta kolonija apleista,
kokius ji turėjo vadus, kaip
ji troško tikro Dievo balso,
Dievo žodžio, Dievo dvasios,
jeigu ir pasigirdus tam
žodžiui švetimejo kalboje
— ir tai džiaugiasi; nors ir
nesupranta to žodžio, bet
trokšta manyti ir jausti,
kad tas žodis yra gražus.

Bet ne, broliai, jūs kly-
state. Neilgai tas žodis jus
džiugintų. Išsinėję iš savo
kailio, netekę savo dvasios,
atskirti nuo savo tautos,
jūs galėtumėte virsti tik A-
merikos pastumdėliais, me-
džiaga švetimeis, turėtu-
mėt per amžius vyties ir
nepasivyti šio krašto dvasi-
ją.

Ta nelaimė, kuri Grand
Rapids'o lietuviams ištiko,
negali būti nuolatinė, pa-
tvėrianti. Ji tik gali būti
laikina. Negalimas daik-
tas, kad 4,000 gyvų žmonių
sutiktų būti gyvai palaido-
tais. Lai jie sukranta mal-
dauti savo vyskupo, kad
jiems duotų jų kalbos ir jų
tautos kunigą kleboną; jei-
gu Jo Malonybė vyskupas
neturi savo vyskupijoje lie-
tuvių kunigų, tai juk gali-
ma būtų paieškoti kitose
vyskupijose, o nėra abejo-
nės, kad atsirastų tinkamų
kandidatų.

SOCIJALISTŲ IR KUNIGŲ LOBIAI.

Nesenai "Naujienos,"
išsirusios, kam "Draugas"
prikisė socialistų vadams
milijonus, negražiai išpludo
kunigus, priksidamos jiems,
kad "atima ir sunkiai už-
dirbtus centus iš lietuvių
darbininkų, sakdami, kad
kitaip jie nebus išganyti,
kad jie "veidmainiauja ir
apgaujinėja žmones savo
mokslu, kad jie "su kapita-
listais gražiai sutinka" ir
kad "kapitalistai juos my-
li."

Iš p. Grigaičio, kaip iš
"universitetiško," galėjome
laukti rimtesnių kovos ir
polemikos būdų (beje, jisai
neiškentė neprikisęs kuni-
gams ir jų gospadinų).
Tad lai jisai dovanoja, kad
nuo šiol mes ir jį skaitysi-
me tikrų tikriausiu lietu-
višku ciciliku.

Lai jisai priveda faktus,
kur ir kada mūsų kunigai
skelbė žmonėms, kad jeigu
neatiduos paskutinių centų
kunigams, tai jie nebus iš-
ganyti. Raginimas žmo-
nių prie duosnumo bažny-

Tegu juostelyditik paniekinimas

Lietuva pergyvena sun-
kų laikotarpį. Šalis nu-
teriota vokiečių ir rusų ka-
rės pabūklais. Tėvynės su-
nūs ir dukteris išblaškyti
po plačiąją Rusiją ir Sibi-
riją. Pasilikusieji vietoj skur-
sta ir badu miršta. Šiandie
Lietuvą galima pavadinti
kapų šalis. Kenčia jinai
tokius kentėjimus, kokius
vargiai teturi kitos karės
paliestos nelaimingos šalys.

Tais Tėvynės vargais ir
kentėjimais dalijasi ir A-
merikos lietuvių išeivija sa-
vo didžiumoje. Išeivijos
didžiuma visokiais jai prie-
inamais budais ramina ir
šelpia badaujančią Lietuvą.
Ramina ją savo doru gyve-
nimu, šelpia su prakaitu
čia pelnytais pinigais.

Bet išeivijos mažuma ką
veikia? Ką veikia visos
tos nu visuomenės kamie-
no atskilusios srovės ir sro-
velės, kaip štai laisvama-
niai tautininkai, socialistai
ir kiti?

Šitos srovės ne tik nieko
neveikia Lietuvos gelbėji-
mo reikalais, bet dar visuo-
menei trukdo jos praklinam
veikime. Tos srovės labai
mažai arba ir nieko nepri-
sideda pinigais prie ba-
daujančios Lietuvos gelbė-
jimo, bet dar išeivijos tar-
pe varo pragaistingą darbą.

Socijalistai, kaip socijali-
stai. Jie nekartą jau yra
pasisakę, kad jiems tautos
ir Tėvynės klausimas taip
rupis, kaip kiekvienam ma-
sų perykštė žiemai. Jiems,
mat, rupis lietuvių darbi-
ninkų buvis. Šitiems tatau
jie posenovei persasi į va-
dovus nuvesti juos kokion-
tai Markso pažadėton žė-
mėn. Taip ilgai jie apgau-
dinės ir ves darbininkus
"rojun," kol patys sumar-
mės kur į kokį — griovį.

Bet laisvamaniai tauti-
ninkai nuolat giriasi, kad
jie tautiškume ir demokra-
tizme kur-kas augščiau sto-
vį už "klerikalus" (taip
jie vadina Amerikos lietu-
vių didžiumą — visuome-
nę). Bet ką gi jie gera vei-
kia tautos labui?

Materijaliu ir politikos
žvilgsniais jų veikimas yra
žinomas. Jie trukdo ir ar-
do visuomenei darbą. Kai-
kurie laisvamanių-tautinin-
kų, rasi, ir turi geras no-

čios reikalams, tai nėra "at-
ėmimas" sunkiai uždirbtų
centų iš beturčių darbinin-
kų." Kiekvienas aukoja
pagal savo noro ir išgalės ir
lai nudžiūsta nors sykį kro-
kodilių ašaros nuo skruos-
tų mūsų cicilikų, kurie taip
pavydi tų aukų bažnyčioms,
mat, gal pyksta, kodėl ne
jiems tos aukos suplaukia.

Besąžiningiems kapitalis-
tams daug malonesnis bus
lietuviškas cicilikas, negu
doras, prakilnus kunigas.
Cicilikas ir pats tvirkis ir
kitus tvirkins. Gi patvir-
kusius silpnavačius, prasi-
žengusius darbininkėlius
kapitalistui nesunku bus
suvaldyti. Jei pats neis-

rus. Bet visas vargas ta-
mu, kad jie neįstengia išsi-
nerti iš savo siauro srovi-
nio kevalo. Ot, jie ten
smaugiasi lyginai viščiukai.
Norėtusi jiems pakvėpuoti
tyru tautos oru, gal norėtu-
si prisidėti prie bendrojo
tautos darbo. Tačiau ego-
izmas juos laiko savo na-
guose. Rodos, būtų galima
smarkiau šoktelti ir tu-
tuojaus pagrizti visuome-
nės tarpan. Bet ne. Ne-
gi imsi ir pamesi savo tau-
tietišką papartį, kurį var-
gais-negalais savo pasekė-
jams d-ras Šliupas pagami-
no, per tridešimt metų be-
griaudamas lietuviškas ba-
žnyčias.

Toks laisvamanių tauti-
ninkų veikimas materijaliu
žvilgsniu.

Gi doros žvilgsniu jie jau
kuone aplenkia ir pačius i-
gimtus katalikų priešinin-
kus — socialistus. Atsi-
minkime, ką pastaraisiais
laikais jie veikia, kad sude-
moralizuoti nors dalį mūsų
liaudies, kad išplėsti lietu-
viams darbininkams iš šir-
džių tikėjimą, paskutinį jų
susiraminimą ir paguodą
šiais tautai sunkiausiais lai-
kais.

Jie remia ir palaiko lie-
tuviškas nezalesnas parapi-
jas. Jie dailiais žodžiais
per savo laikraščius atslie-
pia apie malkintojus ir
žmonių išnaudotojus, pasi-
vadinusius "tautiškais ku-
nigais."

Antai laisvamaniško laik-
raščio "Atėitis" redakto-
riai be kitko redaguoja
bambizos Micevičiaus "o-
ficiozų." Antai Cleveland-
so vienu "tautiškuoju kuni-
gu" gula, miega, keliasi ir
bendrai veikia prieš katali-
kų visuomenę. Reiškia,
kad jie prisideda prie mūsų
liaudies apgaudinėjimo.

O juk kaip vieno, taip ki-
to pamintų, atspirašant,
laikraščių redaktoriai yra
tikri Brooklynieškos "Vien.
Lietuvninkų" augintiniai.
Jie tenai visą sau "apšvie-
tą" yra pasisėmę. Reiškia,
kad toksai juodas dar-
bas yra ne kieno vieno ar
kelių vedamas, bet visų lai-
svamanių tautininkų.

Kas bjauriausia, kad Cle-
velando "tautiškas kuni-
gas" (į kurį ir socialistai

tengs, pasisauks į pagelbą
miliciją ir policiją.

Bet prakilnaus kunigo
ginklai kapitalistui yra ne-
įveikiami ir baisūs.

Kunigai šviečia, dorina,
auklėja, stiprina valią dar-
bininkų, kelia jų susiprati-
mą, veda ir organizuoja dar-
bininkus ne į vaikišką plu-
dimą prieš kapitalistus,
kurio jie anaipol nebijo,
bet į rimtą organizuotą ko-
vą prieš visokius išnaudoji-
mus, kuri kapitalistams tik-
rai yra baisi. Tai ir yra
darbas Krikščioniškos De-
mokratijos, kurį tiek turi
atsidavusių šalininkų ir
veikėjų kunigų tarpe.

Kitą sykį dar pakalbėsi-
me apie socialistų pažinimą
į ubagystę ir apie kunigus,
mylinčius turtus.

šuri su pasipiktinimu) tų
pačių tautininkų laisvama-
nių be jokių kabių titulu-
jamas ne tik kunigu, bet
dar "D. D." Reiškia, ta-
sai apgaudinėtojas yra va-
dinamas "Teologijos Dak-
taru."

Kas šandie dedasi Cleve-
lande, tai mums paliudija
dažnai padedamos "Drau-
go" skiltyse korespondenci-
jos iš to miesto. Tenai lai-
svamaniai tautininkai su
"Dirvos" pagelba "tauti-
kam kunigui" taiso prakal-
bas, tveria kažkokią parapi-
ją. Ir taip mulkina žmo-
nes, kad ateityje iš tų žmo-
nių nieko gera nebus gali-
ma turėti.

Tai koks laisvamanių
tautininkų darbavimas
doros žvilgsniu!

Suprantamas daiktas,
kad jiems nepasisėks daug
lio žmonių išvesti iš doros
kelio. Tačiau atliks jie juo-
dą darbą ir su mažu nesu-
sipačiusiu lietuvių skaitliu-
mi. Ne vienur jie sukir-
šins tarp savęs vienos tau-

tos sunus. Ne vienur jie
pasės neapykantos sėklą,
kol pagaliaus brolis lietuvis
nepabus ir nenusipurtys tų
paklydėlių.

Taip tatau laisvamaniai
tautininkai rupinasi tautos
reikalais ir jos ateitimi. Jie
numano, kad lietuvis be tik-
ro tikėjimo yra žlugęs tau-
tai. Reiškia, platindami
jie savo tautiškas nezales-
nas parapijas darbuojasi
tik už tautos žlugimą. Be
abejonės, jų išrokavimas y-
ra toks: Jei lietuvių tauta
neturi sugrizti į pagonizmą,
tai tegu verčiau žlunga. Jie
seka Šliupo norus. Tasai
tautos "mylėtojas" to nori.
Tasai jau ilgus metus pro-
paguoja ne laisvamaniją,
bet pagonizmą. Anais me-
tais laisvamaniai tautinin-
kai juk ne veltui Šliupą pa-
vadino — Lietuvos Krivių-
Krivaitis.

Kaip pavadinti laisvama-
nius už jų tokius darbus?
Tegu juos už tai telydi
tik paniekinimas.

Omega.

Protokolas

Bostono Kunigų Sąjungos Apskričio Susivažiavimo,
Worcester, Mass.

Gruodžio 4, 1917 m., Su-
sivažiavime Bostono Kuni-
gų Sąjungos Apskričio savo
duoklę mėnesinę atsilygino
šie kunigai: kun. T. Žilins-
kas, kun. Kaz. Urbanavi-
čius, kun. Jonas J. Jakaitis,
kun. Ed. Grikis, ir kun. K.
Vasilauskas (prisijuntė).
Naujai prisirašė į Sąjungą
užsimokėdami įstojimo mo-
kestį: kun. Aug. Petraitis,
kun. J. Aleknavičius, kun.
J. J. Valantiejus, kun. J.
Čaplikas, kun. Pr. Virmaus-
kas ir kun. Pr. Juškaitis.

Kun. J. J. Jakaitis įneša,
kun. K. Urbanavičiui pare-
miant ir kitiems pritariant,
"Pažangą" leisti ir toliaus
pakeičiant josios tufinį
pridėjimais pamokslų. Kun.
Žilinskas plačiai apie tai ai-
škina su pritarimu, bet ra-
gina palikti taip pat iki
Kunigų Sąjungos Seimui.
Kun. Jakaitis antrą kartą
kalba apie "Pažangos" pa-
gerinimą ir savo kalboje iš-
dėsto reikalą ir po Naujų
Metų leisti "Pažangą" ne-
laukiant Seimo, pakeisti tu-
rinį. Kun. Urbanavičius,
kun. Petraitis ir kiti prita-
ria kun. Jakaičiui.

Kunigas Žilinskas ragina
laikyti Sąjungos Seimo nu-
tarimų. Leista ant balsų:
4 bal. už leidimą "Pažan-
gos" ir po Naujų Metų ir
jos turinio pakeitimą ir 4
balsai susilaikyti su "Pa-
žangos" leidimu iki Sąjun-
gos Seimui. (Susirinkimo
vedėjas kun. Jakaitis ne-
balsavo).

Rezultate, palikta iki Sei-
mui.

2. Daug ir karštai buvo
tartasi apie dienr. "Drau-
gą," tuojaus siūsti "Drau-
gą" pagelbą, kaip tik
"Draugas" prisiųs atsiliepi-
mą ir sulys savo įstatus
gaus paaiškinimą.

3. Kun. Jakaitis įneša a-
pie Šv. Kazimiero Seserų
vienuolyno šelpimą. Įne-
šimas pas visus susirinku-
sius randa užuojautą.

Bostono Kun. Sąjungos
Apsk. vienbalsiai nutarė ir
susirinkusieji pasizadėjo
vyskupams leidžiant pada-
ryti metinę kolektą, savo
bažnyčiose Šv. Kazimiero
Seserų vienuolyno reika-
lams.

4. Daug buvo kalbėta a-
pie išleidimą metinės Kuni-
gų Knygos ir jos užvardiji-
mą. Sumanymas užgirtas
ir palikta išpildyti Centro
Valdybai.

5. Kun. Čaplikas įneša a-
pie reikalus Liet. Kolegijos
Amerikoje. Kun. Aug. Pe-
traitis labai gražioje kalbo-
je karštai paremia šį įnei-
mą. Jo paaiškinimai, su-
lig Kolegijos reikalingumo,
padarė didelį įspūdį ir visus
susirinkusius. Pritarta rem-
ti Kolegijos sumanytojų pa-
stangas. Čia susirinkime
suaukota Kolegijos fon-
dai: — Po \$10.00 kun. Pr.
Juškaitis (savo premiją už
apologetišką straipsnį, ku-
rią gavo nuo kun. Valan-
tiejaus). Po \$5.00: kun. K.
Urbanavičius, kun. J. J. Ja-
kaitis, kun. T. Žilinskas,
kun. J. Aleknavičius, kun.
Aug. Petraitis, kun. E. Gri-
kis, kun. J. Čaplikas ir \$2.00
kun. Pr. Virmauskas. Išviso
suaukota \$47.00.

Beto susirinkimas pada-
vė daug gražių praktiškų
nurodymų paskubinimui
Kolegijos įsteigimui ir kun.
A. Petraitis ingaliotas tais
sumanymais pasiremti Ko-
legijos Komisijos narių tar-
pe.

Apskričio valdyba ki-
tiems metams išrinkta kun.
J. J. Jakaitis pirmininku ir
kun. Jul. Čaplikas raštinin-
ku.

SKAITYKIT IR PLATINKIT

"DRAUGAS"

Klausk Savo Groserniko

SCHULZE'S BUTTER-NUT BREAD
SCHULZE'S CAKE
VICTOR RYE BREAD
WITH THE REAL RYE FLAVOR
Pardūoda Grosernikai

DIDŽIOJO NEW YORKO

Tautos Fondo Skyrių Valdy-
bų Susirinkimas.

Gruodžio 16 d. "Garso"
redakcijos kambariuose įvy-
ko Brooklyn'o ir apelinės
Tautos Fondo skyrių valdy-
bų ir ingaliotinių susirinki-
mas. Apkalbėjus susirinki-
mo reikalą, aprinkta susirin-
kimo presidiumas: pirmsė-
džiu K. Pakštas, raštininku P.
Mulevičius.

Susirinkime dalyvavo: šie
asmens: kun. S. P. Remeika,
V. Bendaravičius, Ona Ben-
daravičienė, J. K. Miliaus-
kas, A. Lukoševičius, K.
Dumblis, V. Abromavičius,
P. Kubilius, K. Pakštas, P.
Lukoševičius, K. E. Paulionis,
K. J. Krušinskas, J. A-
numavičius, J. Lukoševičius,
P. Mulevičius, P. Montvila,
A. Drabišius, M. Milukas, J.
Bartašius ir J. Simonavi-
čius.

1) Svarstyta Didž. New
Yorko skyrių apskričio su-
tvėrimas. Apsvaršius, apskri-
tys rasta reikalingu.

Valdybą nutarta rinkti
pirmininką, du vice-pirminin-
ku, raštininką ir išdininką. Iš-
rinkta:

Pirm. — K. J. Krušinskas,
vice-pirm. — K. Pakštas, vi-
ce-pirm. — P. Mulevičius, rašt.
— M. Milukas, išd. — Jurgis
Bartašius.

Sekantis apskričio susi-
rinkimas nutarta laikyti se-
redoje, gruodžio 19 d., 8
val. vakare, "Garso" redakci-
jos kambarėje.

Aukų apskričio išdan su-
rinkta \$6.50.

Susirinkimo pirmsėdis,
K. Pakštas.
Susirinkimo raštininkas,
P. Mulevičius.

PATAISYMAS.

Vakarykščiame "Draugo"
num. Redakcijos pastabų
straipnelyje "Laisvamanių ta-
rybėlė" įvyko šios dvi klai-
dos: Antroji eilutė nuo vir-
šaus vietoje žodžio "senai",
turi but "tenai". Gi 19-toje
eilutėje nuo viršaus vietoje
"nuo susivienijimo 3" turi
but "nuo susivienijimo 2".

Jūsų pinigai turi būti pa-
dėti geroje saugioje val-
dybos rankoje
SECURITY BANK
OF CHICAGO
MILWAUKEE AVENUE
KAMP, CHICAGO, ILL.
3% ant Jūsų Pinigų
Aukštai Pateiktas ir Saugomas
Vakarykščiame 8 valandų
Pateiktas pinigai
Europą ir galimas gauti
Laivokartus.
Sveiki ir Bonda Portami ir Pateiktas
dami veiklus darbas. Andrews & Co.
145 So. La Salle st., uždėta 1917

Lietuviai Amerikoje

KAIP LENGVIAI MICKUS APGAUDINEJA SAVO PARAPIJONUS.

Lawrence, Mass. — Nors Mickus yra labai patvirkęs ir nesidrovi visokių įrankių, kad pasinaudoti, bet iki šiam laikui jis, gudriai užsi- laikydamas, nieko prieš Šv. Tėvą Benediktą XV neišsi- tarė savo parapijonams. Ži- noma, jo parapijonai, nors tie, kurie su gryna širdžia dar tiki, kad Mickus "ol- rait kunigas" nori gerai katalikais būti. Jie nenori išsižadėti Popiežiaus, kuris yra galva bažnyčios ir in- pėdinis Šv. Petro ir Kristaus atstovas ant žemės. Mie- kus net tvirtino, kad jis pri- klausys prie Šv. Tėvo. Jis net sakėsi buvęs Ryme ir pasakojęs Popiežiui, kokie nedori esą lietuvių kunigai. Tai nebuvo nei ko ir stebė- tis, kada man pasitaikė pro- ga atlinkyti keletą savo pa- žįstamų žmonių ir Mickaus parapijonų, kad aš mačiau jų stubose paveikslus Po- piežių.

Bet štai teko man No. 3 Mickaus "gazietos" pagrie- bti į rankas ir štai aiškiai pasirodė, kaip Mickus pa- gerbia Popiežių ir kaip jis jo klauso. Jo "gazietoj" taip skamba: —

"Romas papė. — Kad maldingi Lietuvos varguo- liai per amžius pylė savo sunkiai sutaupintus pinigų "šventam tėvui" ir kad ta- sai "šventasai" paskendu- sią kraujuose Lietuvą ig- noruoja — tas yra žinoma ir niekuomet neturi but už- miršta.... Tai ve, koks iš- popiežius "labdarys" ir "globėjas!" Taigi jo "glo- ba" lietuvių tautai taip naudinga ir reikalinga, kaip kišenių skylė."

Čia mes matome, kaip tie, kurie neva vadinasi Kris- taus tarnais, tyčiojasi iš Kri- staus inpedinio. Jie taip pat tyčiojasi savo širdyse iš Kristaus. Štai straipsny- je, po kurio bedievis Nor- kus pasirašo, (jis yra Mie- kaus "gazietos" redakto- rių), taip išsitarė apie bay- nyčią:

"Paskandintus religiji- niam fanatizme mūsų tau- tos žmones tik tobulinant Lietuvių Tautišką Katali- kišką Bažnyčią galima iš- gelbėti nuo nedėkingos "globos" svetimtautiškos dvysiškos, o su laiku, jei- gu taip dalykai virs, nors puikias sales savo susirin- kimams iš pasistatytų sau dievnamų mūsų žmonės tu- rės."

Tai tie keli žodžiai aiš- kiausios parodo tikslą neza- ležnikų ir laisvamanių tau- tininkų, kad tobulindami nezaležnikų judėjimą jie galės paversti bažnyčias į svetaines savo susirinki- mams. Taigi tie, kurie re- mia nezaležnikus ir jų stei- giamas parapijas turėtų su- prasti, kad jų pinigai ir trūsas nepastatys bažnyčių del Dievo garbinimo ir del maldos, bet pastatys bedie- viams svetaines susirinki- mams laikyti. Jonas Keras.

GRAND RAPIDS, MICH.

Yra viltis (? Red.).

Mūsų didelė kolonija bu- vo užmigusi. Nors čia lie- tuvių apie 4,000, bet mes labai buvome atsilikę nuo kitų tautų ir nuo mūsų bro- lių, kitose kolonijose gyve- nančių: pas mus nebuvo žy- mu kokio nors visuomeniš- ko veikimo ir judėjimo. Ne- turėjome vadovų, kurie su pasižventimu dirbtų žmonių švietimui ir organizavimui. Mūsų buvęs kleb. kun. J. Gervickas buvo žmogus sil- pnos sveikatos, taigi iš jo mes daug ir laukti negalė- jom.

Dabar jisai prasišalino ir mūsų klebonu liko vokiečiai kunigas J. Schmidtas ir vi- karas kun. J. Kelmelis. Iš- ties atmainos mes tikimės daug gero.

Šiomis dienomis mūsų bažnyčioje buvo laikomos misijos anglų kalboje (? Red.) nuo 9 iki 16 gruodžio. Tik gaila, kad tos misijos buvo ne mūsų kalboje, taip gi mažai kas ką suprato. Bet vis dėlto žmonija buvo sujudinta ir nemažas skait- lius žmonių atliko išpažin- ti. 14 d. šio mėnesio po- bažnytinėje svetainėje ru- pesniu kun. Schmidto susi- tvėrė labdarybės draugija vardu Šv. Vincento a. Paulo. Žadama ateityje įrengti ir lietuviškas misijas. Tai ža- dama padaryti ateinančių metų gegužės mėnesį.

Baisi nelaimė.

Naktį 14 d. gr. įvyko gais- ras mažoje krautuvėlėje, ant kurios viršaus miegojo du žmonės: krautuvės sa- vininkas ir jo darbininkas. Gaisras įvyko apie 2-rą va- landą. Savininkas pabu- dė išsmuko pro langą, nes kitaip jau negalėjo. Ant- rasis gi, ir to nesuspejo ir pasiliko ugnyje. Atbėgę ugnegiesiai manė, kad ten nieko nebėras ir ėmėsi ge- sinti gaisrą ir tik begesin- dami rado viduje žmogų. Tasai paimtas į ligonbutį po dviejų valandų mirė. Ve- lionis neturėjo čia jokių gi- minių. Vedė laisvą gyve- nimą. Koks gyvenimas, to- kia mirtis, tokios buvo ir laidotuvės.

Tad atsargiau su gyveni- mu, nes nežinome nei die- nos, nei valandos. Aš.

KATALIKŲ SP. SAVAITE.

Athol, Mass. — Kaip vi- suomet, taip ir šiais metais vietos lietuviai šauniai dar- bavosi Katalikų Spaudos Sa- vaitėje. Nugirdę sumanymą surengti Spaudos Savaitę, tuojuos L. Vyčių 10 kp. pas- kyre vieną asmenį, kurs įga- liotais atsišaukti į visas vietos draugijas, idant jos nuskirtų iš savo tarpo po du narių į Sp. Savaitės komisiją.

Greitu laiku buvo sušauk- tas draugijų atstovų susirin- kimas. Susirinkiman atėjo nuo sekančių draugijų atstovai: —

L. Vyčių kuopos — J. Ja- šinskas, M. Kučinskienė ir M. Petrauskaitė.

L. D. Sąjungos — B. Vy- šniauskas ir K. Melaika.

Tautos Fondo — A. Griga- liunas ir M. Morkevičiūtė. A. V. M. D. dr. jos — J. Am- brozas ir J. Aidikonis.

Šv. Pranciškaus dr. ja — A. Ražinkaitė ir P. Paliulis. Šv. Onos dr. ja — Z. Ma- tulienė ir E. Braškaitė. Piln. Blaivininkų — D. Karblis ir P. Kučinskas.

Visų pirmu susirinkusiems paaiškinta susirinkimo tikslas. Paskui sekė valdybos rinki- mas. Išrinkta: pirm. J. Ja- šinskas, jo padėjėju D. Karb- lis, užrašų rašt. A. Grigaliu- nas, finan. rašt. B. Vyšniaus- kas, išd., J. Ambrozai, knygų išdavėju P. Kučinskas.

Po šito tartasi, kaip ge- riausiai pasiruošti prie išplati- nimo katalikiškos spaudos. Tuo tikslu nutarta apimti ir kitas apylinkėje kolonijas, kaip antai: Fiechburg, Orange ir tt. Į Fiechburgą su kalba pa- žadėjo nuvažiuoti gerb. klebo- nas kun. A. Petraitis. Pasiža- dėjimas buvo išpildytas. Bet pasekmės iš to buvo ne- pergeriausios, kadangi tenai stiprias savo pozicijas tu- ri mūsų cecilikučiai.

Lapkr. 10 d. Piln. Blai- vininkų 24 kp. pastangomis buvo surengtas vakaras pa- minėti Spaudos Savaitę. Sulošta "Nastutė" — 2 veiks- mų, 3 atidengimų drama. Le- šimas pasisekė gana puikiai. Po lošimo buvo prakalbės. Kalbėjo "Darbininko" redak- torius p. P. Gudas. Jo kalba buvo indomi ir turininga. Pa- sakojo apie spaudos galybę, kaip spanda padaro intekmę į žmones. Skatino skaityti ge- rus laikraščius ir knygas.

Lapkr. 13 d. įvyko prakal- bos. Kalbėjo gerb. kun. J. Juškaitis apie mokslo reika- lingumą. Sakė, mokslas kiek- vienam yra reikalingas ir nau- dingas, kaip svietiškas, taip dvysiškas.

Lapkr. 29 d. scenoje buvo statoma "Saliamono sapnas" — drama vienam veiksmui. Lo- šėjai savo roles atliko gerai. Bet pats veiklas žmonėms nelabai patiko. Ši vakarą bu- vo surengusi L. D. S. kuopa Spaudos Savaitės nauda. Tą patį vakarą kalbėjo vietos klebonas kun. A. Petraitis. Kalbėjo apie rašto istoriją.

Per visus vakarus buvo pardavinėjamos knygos ir laikraščiai. Į žmones labai didelį įspūdį darė svetainėje prikrauti stalai visokių kny- gų ir laikraščių.

Spaudos išplatavimo pa- sekmės buvo sekančios. Kny- gų parduota už \$54.48. Laik- raščių užrašyta už \$24.10. Viso pasidaro \$78.58. Kadangi čia yra nedidelė lietuvių ko- lonija, tai pasekmės gana puikios. Jeigu taip visoje mūsų kolonijose būtų smarkiai pasidarbuota, tai lietuvių visuomenė apturėtų tiesiog milžinišką naudą.

Tegu buna garbė tiems visiems asmenims, katrie Spaudos Savaitės nauda pa- sidarbovo. Rasi, jų ne vienam teko susidurti su visokiais nesmagumais platinant katali- kišką spaudą, bet tas tegu praeina. Nes čia yra dar ir tokių šiaudaušių, kat- riams labiausiai rupi palaidus gyvenimas, negu katalikiškos spaudos platinimas ir pala- kymas.

Visgi mūsų brolių ir sese- lių veikimas katalikiškos spaudos platinime yra

Columbia Grafonolas

and Columbia Records

Užikite Pasizūrėti — Pamatykite ir Paklausykite

Tik Tokiu Būdu Galite Pažinti ir Pasigandinti Columbia Grafonolų ir Colum- bia Rekordų Ypatybę.

Nėra kito perkamo daigto, kurs jums suteiks tiek pasilinksminimo, kaip Colum- bia Grafonola. Nėra kito tokio daigto, kurs jūsų namams suteiks tiek smagimo, kaip Columbia Grafonola. Jų yra įvairių kainų nuo \$18 augštyr ir visokių stilių pritaikintų prie kiekvieno išgalės nusiprkti.

Columbia Rekordai padaryti garsiausių pasaulės dainorių ir muzikantų. Colum- bia Rekordai gaunami ne tik Anglų kalboje, bet ir 34 kitokiose kalbose, tarpe kurių yra ir jūsų kalboje rekordai, padaryti geriausių jūsų tautos artistų.

PAREIKALAUK NUO PARDAVĖJO DOVANAI DALINAMĄ JUSŲ KALBOJE REKORDŲ KATALOGĄ, ARBA PARAŠYK !

Columbia Graphophone Company
International Record Department

102 West 38th Street

New York, N. Y.

Perkant Grafonolą ir Re- kordus, dėvėkite šią varželę ir atsakomybės ženklą.

džinginantį daiktas. Pasidar- bavimas nepaliko be vaisių. J. Jasinskas.

TEUTONAI JAU PALEI VENECIJOS LYGUMAS.

Rymas, gr. 21. — Austrų- vokiečių artilerija apšaudo

Bassano, kurs randasi Ve- necijos lygumuose, netoli inėjimo į Brenta klonį. Šo- viniai dar nepasiekia mie- sto. Bet priemiesčiai jau randasi pavojuje.

Tarpe Brenta ir Piave upių teutonai prieš italus panaudoja 17 divizijų.

Mušiai tarp tų upių seka jau 8-ta diena.

Aldara Subatoj iki 9:15 Vakare

L. KLEIN
Halsted, 14th & Liberty Sts.
KALEDINIAI TAVORAI
Yra parodami dideliu pasirinkimu

Mes dedame svarbą ant mūsų prisitaismo, tarnauti, jums su visais Kalediniais reikalais. Mes turime visokių daiktų už- tektinai, tavoras gvarantuojamas, kainos prieinamos. Pažūrėk mūsų išstatytų. Jubilerių, Sidabrinų daiktų, Nosinių — Zaisių — Viktorių — Vyry reikmenų — Gražių daiktų — Slepierių — Kailinių — Bluzų — Li- ninių audeklų ir tukstančius kitokių daiktų reikalingų ypačiai Kalėdų laike.

TAVORŲ KRAUTUVE

Mes dedame taipgi svarbą ant mūsų pasitaismo pa- tarnauti jums reikale su mūsų bilekokiais tavorais, namams, stalui ar privatiškam panaudojimui. Ši krautuvė patarnauja žmonėms su gerai savo raiš beveik jau 50 metų. Pamatyk mus kada būj reikale.

Sekančios Knygos Gauna- mos "Draugo" Knygyne.

Visiems savo prieteliams patariame skaityti ir platin- ti mūsų išleistas knygas. Užsisakant knygas visad reikia pažymėti knygos nu- merį ir vardą. Pinigus reikia siųsti iškalno išperkant money order arba registruotame laiške. Mažiaus dole- rio galima siųsti krasos ženklėliais.

No. 1100. Krikščioniško Mokslo Katekizmas, dalis 11. Surengtas ir užgirtas trečiojo Baltimores Kon- cilio, pagal anglišką, sutaisė kun. F. B. Serafi- nas. Šitame katekizme sutalpinti klausimai, prita- kyti augštesniems mokyklų skyriams. Gražus iš- leidimas. Kalba lengva ir aiški. Kaina.....25

No. 1105. Trumpa Lietuvių kalbos Gramatika. Su- taisė Mokytojas Juoz. Damijonaitis, vietinis Lie- tuvių Kalbos vadovėlis tinkamas mokyklose ir pa- tiems per savę mokinčius, poperos apd.....35

No. 1133. A. B. C. Pradžiamokslis. Sutaisė J. Dami- jonaitis, drobės apdar.....25

No. 1134. Skaitymo Pradžiamokslis, sutaisė J. Da- mijonaitis, dalis 11.....35

No. 1187. Blogi Kudikų Papročiai, su paveikslais, parašė Dr. A. L. Graičiūnas; kiekvienai motinai ši knygelė patartina perskaityti.....20

No. 1214. Lietuvos Vyčių Dovanėlė. Parašė kun. Dr. M. Gustaitis. Puikus veikalėlis ir tikra dovanėlė. Kiekvienas, jaunikaits bei mergaitė privalo įsi- gyty Vyčių Dovanėlę. Chicago, Ill. 1915, pusl. 28.....10

No. 1219. Šv. Kazimieras Lietuvos Karalaitis. Ypa- tingai jaunuomenei patartina skaityti ir platin- ti šį knygelę.....20

No. 1135. Vaikų Žvaigždutė. Bendoriaus, dalis 1, kieta poperos aparais.....25

No. 1136 Vaikų Žvaigždutė. dalis 11, kieta poperos apd.35

No. 1916. Lietuvių Katalikų Metraštis. Redagavo kun. P. Lapelis. Yra tai viena įdomiausių knygų lietuvių kalboje. Čia rasi daugelį paveikslų mu- sų veikėjų; aprašymą lietuvių organizacijų, para- pių, draugijų, draugijėlių. Visokių informacijų, dainų, pasakalių ir tt. Kiekvieno lietuvių grįžio- je privalo rasti šį knygą. 448 pusl. popero apd.....75

Drutais drobės aparais.....\$1.20

Užsisakydami virš minėtas knygas ar klausdami in- formacijų adresuokite:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago Ill.

CHICAGOJE

Penktadienis, gr. 21 d. Šv. Tomas, ap.
Šeštadienis, gruodžio 22 d., Šv. Viktorija.

TOWN OF LAKE.

Spaudos draugijos susirinkimas.

Sekmadienį, gruodžio 16 d. š. m. Šv. Kryžiaus parapiškos, vietos Spaudos draugijos skyrius turėjo priešmetinį susirinkimą. Susirinkusieji šiuo kartu įnešė gana daug naudingų sumanymų. Pirmaisiai jie nutarė, kad sekmadieniais prie bažnyčios durų būtų peržiūrėti visi dalinami pagarsinimai — plakatai. Tam dalykui išrinkta 4 vyrai. Jie radę kokius šlamštus bedalinant turės teisę juos nuvyti.

Paskui nutarta surengti du vakarus su vaidinimu, vieną po Naujų Metų, kitą gavėnios laikui. Tas darbas pavesta V. Stauckui ir M. Šedienai.

Paskui apkalbėjus visas indomybes, pabaigoje išrinkta 1918 metams naują valdybą: Kun. N. Pakalnis — pirm., Pr. Veryga vice-pirm., J. Valiauskaitė nut. raštin., J. Purokas fin. rašt., J. Baltutis — išlinin., M. Šedienė ir M. Mikšaitė išdo globėjos. Išrinkus valdybą sekantį susirinkimą nutarta turėti 13 sausio 1918 m., 4 val. po pietų.

Turiu pridurti, kad pastaruoju laiku Spaudos draugijos kuopa auga ir bujoja, tartum kaip ant melių. Dieve, padėk katalikiškai spaudai plėtoties musikių tarpe.
V. Bijūnėlis.

BRIDGEPORTAS.

Šiomis dienomis gerb. P. Mažeika, Labdarybės veikėjas, parvažiavo Chicago ir mano apsigyventi nekuriama laikui Bridgeporte, savo sename buste.

Sausio 16 d. bus dideliausios Šv. Jurgio par. svetainėje prakalbos. Kalbės kaip žymūs lietuviai, taip ir svetimačiai. Prakalbos rengiamos Labdarybės naudai.

L. VYČIŲ SUSIRINKIMAS.

Melrose Park, Ill. — L. Vyčių 22 kp. gruodžio 13 d. italų bažnytinėje svetainėje turėjo priešmetinį susirinkimą. Apžartą daugelis svarbių reikalų, kaip tai apie buvusį vakarą ir kitką. Nutarta ateityje surengti vakarą, pasimokinti lošti koki nors naują veiklą ir dainuoti. Paskui nutarta, kad visi vyčiai ir vyčės važių 14 vyčių kuopos vakarą.

Sekantiems metams rinkta kuopos valdyba. Pirmininkas paliko tas pats — J. Urbelis; jo pakeičininku išrinktas P. Metrikas. Raštininkas M. Vališkis atsisakė; jo vieton išrinkta p-lė Z. Martinkaitė. Finansų rašt. F. K. Strzyneckis. Korespondentas P. Valuckas.

Kuogeriausio pasisekimo vyčiams ir naujai valdybai.

Tartasi dar surengti vyčių prakalbas.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks po Naujų Metų ketvirtadienį, italų bažnytinėje svetainėje.

Korespond.

ARKIVYSKUPAS MUNDELEIN NURODO METODĄ GELBĖJIMUI NELAIMINGŲ MERGELIŲ.

Trečiadienį Arkivyskupas Mundelein pažymėjo plėną teikimui pagalbos merginoms, paleistoms iš pataisos mokyklų. Tą daryti pataria ma sūryšį su Gero Piemens Vienuolyno Namų. Tas vienuolynas išleido atsišaukimą į panašias įstaigas ir prieglaudų namus, visame pasaulyje, kuriuose kviečia prisidėti gelbėjimu nelaimingų mergelių.

Mergelės, kurios apleidžia pataisos namus, yra dvasioje dar silpnos. Ir jei niekas joms nesuteiktų pagalbos jų dvasios ir kūno reikaluose, jos greitai pakliūtų pavojui.

Gelbėjimo planas.

Arkivyskupo paduotas gelbėjimo planas yra toks: nurodyti ir parupinti išėjusioms iš pataisos namų mergelėms budus išsidirbimui sau kelią į dvasios ir drauginį gyvenimą.

Smulkmenišką Arkivyskupo Mundeleino plėno išdėstymas yra sekantis:

1. Kiekvieną mergelę prižiūrima ir lavinama tokio užsiėmimo, prie kokio ji yra geriausiai tinkama.
2. Kiek galima pratinti ją prie darbo nuo štukų, už kurių turi gauti atlyginimą.
3. Po žėdnos dienos darbo kiekvienos mergelės uždėtis turi būti užveizėtojos pažymėtas.
4. Kiekvienos savaitės pabaigoje mergelės uždėtis turi būti kredituotas sykiu su jai teikiama auka iš pavieto jos užlaikymui.
5. Depozituojami pinigai neturi būti mergelei išmokami, iki kolei ji neapleidžia įstaigos; ir atsitikime, kurios turėtų kronišką palinkimą girtuokliuoti, duoti globėją pridabojimui, kad tokios bereikalingai nepraleistų savo uždirbtų centų.

Reikalinga parama.

Aprokavimas parodo, kad Gero Piemens Namams bus reikalinga \$500.00 kas mėnesį to plėno išpildymui. Arkivyskupas Mundelein aukoja \$3,000.00 kas metai; papildymui reikalaujamos sumos turėtų prisidėti moteris, kurios tuomi reikalu interesuojasi, iki kolei reikalaujamas fondas susidarys.

MERGINA TURKO NALAIŠVĖJE.

Amanda Molesky, 19 metų mergina, užvakar likosi atimta iš kvatiernamio po num. 1215 Washington bulvaru. Ji pasakojo, kad Aleksander Tamar, turkas, atėmęs nuo jos drabužius ir laikęs ją nelaisvėje.

Minėtas turkas ir mergina tapo atiduoti į valdžios rankas. Tomaras likosi nusiųstas kalėjiman.

PAIESKOJIMAI.

Reikalinga mergaitė namų darbui, gerai suprantanti gerai to darbu. Darbas ant visados. Atsišaukite: CH. PANSRINA, 665 W. 18th St. Phone Canal 2655.

Vyrai — Išmokykite barzdaskutystės. Į keletą savaitių. Diena ar vakara. Padarykite didelius pinigus. Gaunama nuosimtis arba nuosava barzdaskutystė. Atvažiuokite arba rašykite. Moler Barber College 105 S. 5th Ave.

VYRIŠKŲ DRAPANŲ BARGENAS:

Nauji neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parduoda po \$15 ir \$25. Nauji daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki 18 dolerių. Pilnas pasirinkimas kailių pamuštu overkotų. Visi mažai varuoti siutai ir overkotai vertės nuo \$25 iki \$35. Dabar \$5 ir augščiau. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Valkų siutai nuo \$3.00 iki \$7.50. Valizos ir Kuperai.

ATDARA KASDIENĄ Nedėliomis ir vakarais. S. GORDON, 1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NUSIPIRK MOSTIES

Tai BUSI GRAŽUSI Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepki veidą močia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji močia šima plėmus raudonus, juodus arba šakus ir prašina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c, ir \$1.00. Pinigus gali siųsti ir stampomis.

J. RIMKUS, P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

ARESIGIRDEJES?

Kad žmogus gali pasigražinti su veidu ir įvyti ligas plaukus. Pristysk stampą ir gausi visas informacijas: DISTRIBUTOR FOR WILBERT CO., 42 Vine St., Montello, Mass.

Dr. A. K. RUTKAUSKAS

Gydo visokias Ligas 3457 So. Western Blvd. Kampas W. 35 gat.

Dr. POVILAS ŽILVITIS

Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas, 3203 So. Halsted St., Chicago. Tel. Drovers 7179.

Dr. E. G. KLIMAS

LIETUVIS GYDYTOJAS 2700 E. Ann St. Philadelphia, Pa.

Dr. C. Z. VEZELIS

LIETUVIS DENTISTAS Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis pagal sutarimą. 4712 So. Ashland Ave. arti 47-tos gatvės

Gia yra Jūsų Proga!

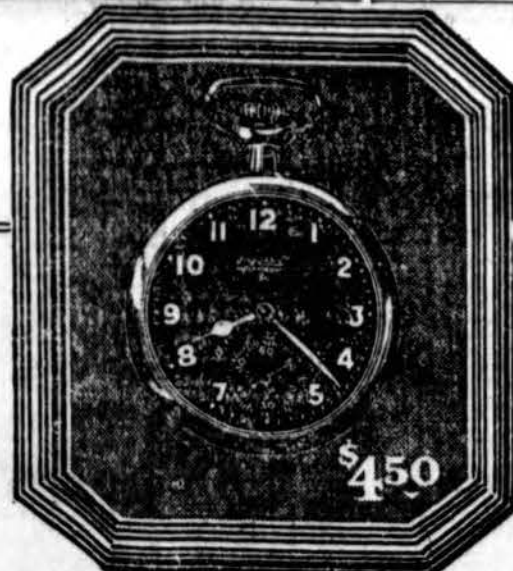
Gauti gerasi darbą ir daugiau pinigų. Visur reikalinga daug kirpėjų, trimerių, rankovių, kišenų ir skylių dirbėjų. Taipgi presorių ir siuvėjų elektros mašinomis. Dabar laukia. Atleikite dienomis arba vakarais Lengvi mokesčiai.

Specialiai kursai merginoms formų kirpime ir siuvime \$15.00. Duodama diplomai. Patrenos daromos pagal Jūsų mierą — bile stailės arba dydžio, iš bile madų knygos.

MASTER DESIGNING SCHOOL J. F. Kasnicka, Ferdinasis 118 N. La Salle gatvė, Kambarys 416-417. Prieš City Hall.

Dr. A. R. Blumenthal O. D.

Akių Specialistas Patarimas Dykai Office Adyenos nuo 9 ryto iki 9 val. vakarė Nedėliomis 9 iki 12. 4649 So. Ashland Ave. Kamp. 47 St. Telefonas Yards 4317.

Duok Jam

Ingersoll WATERBURY

Po viskam — ypatingai kareiviams ir marininkams — nėra geresnės dovanos, kaip laikrodėlis — niekas to kis parankus ir ilgai laikantis.

Waterbury turi 4 akmenis. Jis yra mažoje formoje. Labai tvirtas. Lygus \$3.50, su spindančiom rodyklėmis \$4.50, nešiojimui ant rankos \$5.50.

Waterburio spindančios rodyklės parodo laiką tamsoje. Šviesa numeriuose ir rodyklėse yra gvarantuota ant visados. Radium neišdila.

ROBERT H. INGERSOLL & BRO. New York Boston Chicago San Francisco Montreal

Dr. G. M. GLASER

Praktikuoja 26 metus Gyvenimas ir Ofisas 2149 S. Morgan St. kertu 23 st. Chicago, Ill.

SPECIALISTAS

Moterišku, Vyrišku ir Vaikų Taipgi Chronišku Ligų.

OFISO VALANDOS: Iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po pietų ir nuo 8 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas. Telephone Yards 687

Save Half Your Soap With

NRG ENERGY LAUNDRY TABLETS

5¢ and 15¢ at Grocers

DIDELIS KALĖDŲ IŠPARDAVIMAS.

Jewelry, laikrodėlių, deimantų, auksinių žiedų sidabrinių ir plėtlių šaukštų peilių silvervare ir tt. 5000 rekordų, lietuviškų, lenkiškų, ruskų, angliškų, parduoda pas mus, taipgi geriausi Kolumbijos gramofonai, kainu: nuo \$18. iki \$350. Mes turime tavoro prisipirkę kada buvo pigesnis todėl dabar ir parduodame pigiau kaip kitur.

JUOZAFAS BUDRIK, 3343 So. Halsted st., Chicago, Ill. Tel. Drovers 8167

ERNEST WEINER

DRY GOODS 1800 W. 47th Kampas Wood Gatvės Mes Duodame Dubeltavus Stampus Keltvorę ir Subatoje Pilna Linija Vaikučių Apradalu, Firankų, Blankečių, Sveterių, Apatinių Marškinų.

Plunksnos

Svaras 49c.

Plunksnos

49c. Svaras

LIETUVIŠKA KRAUTUVE

Dubeltavi Kuponai prigėlbėjimui laimėti šį didelį Kontestą.

NEPAMIRŠK!

Daiktai geriausi žemiausiomis kainomis čia parduodami.

Jūs turite būti tikri gauti jūsų dolerio vertę už labai gerus daiktus, už kiekvieną čia mokamą jūsų dolerį.

Geriausias ir didžiausias išsirinkimas 18 14 karatų auksinių ir žemėginių žiedų, laikrodžių ir brangumų kokių kada buvo galima gauti. Ateik ir persitinkink.

Mes esame vienatiniai agentai šioje kolonijoje Columbia Grafofonų ir rekordų.

H. JOFFEY

4625 SO. ASHLAND AVE.,

CHICAGO

P. K. BRUCHAS

Didžiausia ir Seniausia Lietuviška Laikrodėlių Krautuvė Chicagoje.

Pirk teisingoj vietoj Kalėdų Dovanas, tada nešigailėsi. Mes turime didelį pasiskyrimą Deimantų ir aukso žiedų, Kolonikų Lavalierių, Laikrodėlių ir visokių sidabrinių dalykų. Prie mūsų pirksi teisingai gvarantuota tavo rūpą ir pigiau kaip pas kitus.

P. K. BRUCHAS

3321 So. Halsted St. 3323-25

CHICAGO, ILL.

Arti 33 Place

Jūsų Groserninkas Jums Pristatys.

Bevo

REG. U.S. PAT. OFF. A BEVERAGE

Jūs gerėjotės juomi restoranuose ir kitose vietose — dabar beabejonės Jūs norite, kad jūsų šeimyna ir svečiai turėtų tą progą.

Jeigu nori palinksinti savo draugus, tai turėki BEVO ant stalo ir pamatysi, kaip visi nusidžiaugs. Tuojaus prasiš kalbos ir kitpasilinksminimai.

BEVO yra geriausias penas kiekvienam — bealkoholis gėrimas ir visuomet geras kiekvienam gerti.

BEVO turi būti šaltas.

BEVO yra gėrimas tinkantis visiems metams.

Gaukite BEVO, restoranuose, grocerinėse, krautuvėse, valstinyčiose, pirknuose, baseball vietose, ice-cream parlors ir kitose vietose, kur tik blaivūs gėrimai yra parduodami.

BEVO yra parduodamas tikslai buteliuose — ir yra sutaisomas per.

ANHEUSER-BUSCH ST. LOUIS.

ATMINKITE!

kad yra viena iš geriausių auksinių daiktų krautuvė ant Bridgeporto. Yra visų žinoma, kaip teisingai parduodamas tavoras. 14 karatų gryno aukso žiedai parduoda ant sverimo ir kitus daiktus patys galite pasidaryti savo kaina.

JONAS KAZAKAUSKAS, 3255 So. Halsted St., Chicago, Ill. Priešais Universal State Banką.

DYKAI Kalendoriai nuo gruodžio 21 d. iki 25 d.

BANKES COFFEE

GARSI SANTOS KAVA. 19c a lb

Visur parduodama po 28c ir po 50c.

SVIESTAS

Geriausias smetonos gėrimas, nesigėrį jausgausti 51c

RYŽIAI

Geriausias ryžis, 12c vertė, parduoda už 9c

COCOA

Geriausias Bankos, enyginis su bent kokie, 1-3 av. 14c

Pulkinas Stalavas Sviestas

43c

WEST SIDE 1378 Milwaukee av. 2564 Milwaukee av. 1054 Milwaukee av. 1510 W. Madison st. 2290 W. Madison st.

1644 W. Chicago av. 1884 Blue Island av. 2012 W. North av. 1217 S. Halsted st. 1802 S. Halsted st. 1818 W. 12th st.

SOUTH SIDE 3032 Wentworth av. 6402 S. Halsted st. 6709 S. Ashland av.

404 W. Division st. 720 W. North av. 2540 Lincoln av. 3244 Lincoln av. 3418 N. Clark St.